

Κυριακή Β' τῶν Νηστειῶν

(Μάρκ. β' 1 - 12)*

ΔΙΟΝΥΣΙΟΥ Λ. ΨΑΡΙΑΝΟΥ (†)
ΜΗΤΡΟΠΟΛΙΤΟΥ ΣΕΡΒΙΩΝ ΚΑΙ ΚΟΖΑΝΗΣ

Ἡ πράξις αὐτὴ τῶν τεσσάρων ἀνθρώπων, πού πῆραν ἓναν ἄρρωστο καὶ τὸν ἔφεραν στὸν Ἰησοῦ Χριστό, εἶναι μοναδικὴ στὰ ἱερά Εὐαγγέλια. Κι ὄχι μόνο γιὰ τὸν ἔφεραν, ἀλλὰ καὶ γιὰ τὴν ἐπειδὴ δὲν μποροῦσαν ἀπὸ τὸν κόσμον νὰ πλησιάσουν τὸ θεῖο γιὰ τὸν ἄρρωστο, χάλασαν τὴν στέγη τοῦ σπιτιοῦ καὶ κατέβασαν τὸν ἄρρωστο μπροστὰ στὰ πόδια τοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ. Αὐτὸ πραγματικὰ εἶναι καὶ μοναδικὸ καὶ ἀξιοθαύμαστο γεγονός. Δείχνει πρῶτα πόσο ἀγαποῦσαν αὐτοὶ οἱ ἄνθρωποι τὸν ἄρρωστο τους, ὥστε καὶ νὰ τὸν σηκώσουν νὰ τὸν φέρουν καὶ τὸ σπίτι νὰ χαλάσουν γιὰ νὰ φτάσουν στὸ σκοπὸ τους. Δείχνει ἔπειτα τὴν πίστη πού εἶχαν ὅτι ὁ Ἰησοῦς Χριστὸς θὰ μποροῦσε νὰ κάμῃ καλὰ τὸν ἄρρωστο. Γι' αὐτὸ εἶναι ἀξιοπρόσεκτο ὅτι ὁ Ἰησοῦς Χριστὸς, μπροστὰ σ' αὐτὴ τὴν πράξι, δὲν ρώτησε οὔτε τὸν ἄρρωστο οὔτε τοὺς ἀνθρώπους τοῦ ἄν πιστεύουν, ἀλλὰ προχώρησε ἀμέσως στὴ θεραπεία. Αὐτὴ ἡ πράξι, καὶ τοῦ ἀρρώστου καὶ τῶν ἀνθρώπων πού τὸν σήκωναν, ἔφτανε γιὰ νὰ ἀποδείξῃ τὴν πίστη τους, αὐτὸ δηλαδὴ πού χρειάζεται ἀπὸ τὸν ἄνθρωπο, γιὰ νὰ κάμῃ τὸ θαῦμα τοῦ ὁ Θεός. Γιὰ τὴν πίστη, χωρὶς τὴν θέληση τοῦ ἀνθρώπου καὶ τὴν συγκατάθεσή του, ὁ Θεός μὲ τὴ βία δὲν τὸν σώζει. Ὅχι πὼς δὲν μπορεῖ, ἀλλὰ δὲν θέλει, γιὰ τὴν σέβεται ἀπόλυτα τὴν ἐλευθερία τοῦ ἀνθρώπου. Ἀλλὰ γι' αὐτὸ τὸ ζήτημα εἶπαμε πολλὰ φορὲς κι ἂς μὴν ποῦμε τώρα περισσότερα, μόνο ἂς προχωρήσουμε στὴν ἐξήγησι τοῦ σημερινοῦ Εὐαγγελίου.

Ἐκεῖνον τὸν καιρὸ, ἀκούσαμε σήμερον, μπῆκε ὁ Ἰησοῦς Χριστὸς στὴν Καπερναοὺμ καὶ διαδόθηκε πὼς ἦταν σ' ἓνα σπίτι. Κι ἀμέσως μαζεύτηκαν πολλοὶ καὶ γέμισε τὸ σπίτι ὡς ἔξω στὴν ἀυλὴ. Καὶ τοὺς ἐκήρυττε τὸ λόγο.

---

* Ἀναδημοσιεύεται ἀπὸ τὸ ἔργο τοῦ Ἐπισκόπου Διονυσίου Λ. Ψαριανοῦ (†), Μητροπολίτου Σερβίων καὶ Κοζάνης, *Ὁ Λόγος τοῦ Θεοῦ, τόμ. Β'*: *Ὀμιλίες στὶς κινητὲς ἑορτὲς τῆς Ἐκκλησίας*, ἔκδ. Ἀποστολικῆς Διακονίας, 2007, σελ. 245-253.

Ήταν ακόμα ή αρχή. Δεν ήταν πολύς καιρός, πού ο Ίησοῦς Χριστός, μετὰ τὴ βάπτισι καὶ τοὺς πειρασμοὺς, εἶχε ἀρχίσει τὸ δημόσιο ἔργο του. Κι ὁμοῦ ἦταν πιά γνωστός καὶ σὰν διδάσκαλος καὶ σὰν θαυματουργὸς ἰατρός. Μαζεύονταν οἱ ἄνθρωποι γιὰ νὰ τὸν ἀκούσουν, γιὰτὶ ἀπὸ τὴν ἀρχὴ τὸ εἶχαν διαπιστώσει ὅτι ὁ Ίησοῦς Χριστός δίδασκε «ὡς ἐξουσίαν ἔχων»¹ καὶ ὅτι «ἐν ἐξουσίᾳ ἦν ὁ λόγος αὐτοῦ»². ὁ λόγος του δὲν ἦταν σὰν ἐκεῖνον τῶν διδασκάλων τοῦ νόμου, ἀλλὰ ἦταν λόγος μὲ προσωπικὸ κῦρος καὶ μὲ ἀπόλυτη βεβαιότητα. Ὁ θεῖος Διδάσκαλος ὄχι μόνον δίδασκε σ' ἓναν προσωπικὸ τόνον ἀσυνήθιστο, ἀλλὰ κι αὐτὰ πού ἔλεγε εἶχαν ἓνα ἀπόλυτο κῦρος, γιὰτὶ ἀνάβλυζαν ἀπὸ τὴν πηγὴ τῆς ἀλήθειας. Αὐτὸ βέβαια ἦταν τὸ πρῶτο, γιὰτὶ πάντα ἔχει μεγάλη σημασία ποιὸς κηρύττει καὶ πῶς κηρύττει, ἐπειδὴ εἶναι ἀχώριστα τὸ πρόσωπο καὶ ὁ λόγος. Πολλὲς φορὲς τὸ εἶπαμε καὶ θὰ τὸ ξαναποῦμε καὶ τώρα, ὅτι ἡ πίστι τοῦ Εὐαγγελίου, τὸ κήρυγμα τῆς Ἐκκλησίας δὲν εἶναι ἀπρόσωπη καὶ θεωρητικὴ διδασκαλία· εἶναι μῆνυμα πού συνδέεται μὲ πρόσωπα καὶ γεγονότα, μὲ τὸ πρόσωπο τοῦ Ίησοῦ Χριστοῦ καὶ πρῶτ' ἀπ' ὅλα μὲ τὸ γεγονὸς τῆς Ἀναστάσεως. Γι' αὐτὸ τὸν προσωπικὸ χαρακτήρα τῆς πίστεως καὶ τῆς εὐαγγελικῆς διδασκαλίας γράφει ὁ Ἀπόστολος τὸ «μένε ἐν οἷς ἔμαθες καὶ ἐπιστάθης, εἰδὼς παρὰ τίνος ἔμαθες»³. Ἔχει πάντα πολὺ μεγάλη σημασία ἀπὸ ποιὸν καθέννας διδάσκεται καὶ μαθαίνει, γι' αὐτὸ μέσα στὴν ψυχὴ μας εἶναι ἱερὰ τὰ πρόσωπα τῶν διδασκάλων, πού μᾶς δίδαξαν τὴν πίστι καὶ μᾶς χειραγώγησαν στὴν ἀρετὴ. Ἀλλὰ ἦταν καὶ κάτι ἄλλο, γιὰ τὸ ὁποῖο οἱ ἄνθρωποι ἔτρεχαν νὰ ἀκούσουν τὸ θεῖο Διδάσκαλο· ἡ δικὴ τους διάθεση καὶ δίψα νὰ ἀκούσουν τὸ λόγο. Εἶναι κάτι αὐτὸ, πού δὲν τὸ βρῖσκουμε πάντα. Γι' αὐτὸ τὸ ἐρώτημα κάθε φορὰ εἶναι· πόσοι ἀκοῦνε; Πόσοι εἶναι ἔτοιμοι νὰ ἀκούσουν, ἀλλὰ καὶ τί θέλουν κάθε φορὰ νὰ ἀκούσουν οἱ ἄνθρωποι; Ὁ ἅγιος Γρηγόριος ὁ Θεολόγος λέει κάπου τὸ ἐξῆς χαρακτηριστικὸ «...εἰπεῖν βουλομένων ἔτοιμος καὶ ἀκούειν λεγόντων ἔτοιμότερος»⁴. εἶμαι ἔτοιμος ἂν θέλετε νὰ σᾶς μιλήσω, κι εἶμαι πιὸ ἔτοιμος νὰ λέτε σεῖς κι ἐγὼ νὰ σᾶς ἀκούω. Ἀλλὰ αὐτὴ ἡ διάθεση καὶ ἔτοιμότητα δὲν ὑπάρχει σὲ ὅλους, γι' αὐτὸ πάλι ὁ ἴδιος ἱερός Πατέρας ἦταν διστακτικὸς νὰ μιλήσῃ καὶ προτιμοῦσε

1. Ματθ. 7,29.

2. Ματθ. 4,32.

3. Β' Τιμ. 3,14.

4. ΓΡΗΓΟΡΙΟΥ ΝΑΖΙΑΝΖΗΝΟΥ, *Λόγος περὶ τῆς ἐν διαλέξεσιν εὐταξίας καὶ ὅτι οὐ παντός ἀνθρώπου οὔτε παντός καιροῦ περὶ θεοῦ διαλέγεσθαι*, MPG 36,176.

νά σιωπᾶ, γιατί ἀκριβῶς δὲν ἦταν βέβαιος πόσοι θὰ ἦταν πρόθυμοι νὰ ἀκούσουν καὶ τί θὰ ἤθελαν ὁ καθένας νὰ ἀκούσουν.

Ὁ Ἰησοῦς Χριστὸς ἐκείνη τὴν ἡμέρα στὴν Καπερναοῦμ, καθὼς καὶ πάντα, «ἐλάλει αὐτοῖς τὸν λόγον»⁵. Σ' ἐκείνους πού μαζεύτηκαν γιὰ νὰ τὸν ἀκούσουν, ἐκήρυττε τὸ λόγο, πού πρέπει νὰ ἦταν βέβαια λόγος μετανοίας καὶ σωτηρίας. Δὲν θὰ πρέπει αὐτὸ νὰ τὸ περάσουμε ἀπαρατήρητο, ὅτι καὶ τὴν ἡμέρα ἐκείνη ὁ Ἰησοῦς Χριστὸς «ἐλάλει τὸν λόγον» καὶ δὲν θὰ πρέπει νὰ νομίσουμε πὼς καὶ τῆς Ἐκκλησίας ἔργο δὲν εἶναι νὰ «λαλῇ τὸν λόγον». Ἡ ἐντολὴ πού ἔδωκε ὁ Ἰησοῦς Χριστὸς στοὺς Ἀποστόλους μετὰ τὴν Ἀνάσταση εἶναι νὰ κηρύξουν τὸ λόγο, τὸ Εὐαγγέλιο τῆς σωτηρίας· «πορευθέντες εἰς τὸν κόσμον ἅπαντα, κηρύξατε τὸ Εὐαγγέλιον...»⁶. Καὶ ἡ παραγγελία τοῦ ἀποστόλου Παύλου πρὸς τὸν Τιμόθεο εἶναι· «κηρύξον τὸν λόγον»⁷. Καθὼς γράφει ὁ εὐαγγελιστὴς Λουκᾶς στὸ προοίμιο τοῦ Εὐαγγελίου του, ὁ γνησιώτερος τίτλος τῶν Ἀποστόλων εἶναι ὅτι ὑπῆρξαν «αὐτόπται καὶ ὑπηρέται τοῦ λόγου»⁸. βγῆκαν στὸν κόσμο νὰ ὑπηρετήσουν καὶ νὰ κηρύξουν ἐκεῖνον πού εἶδαν καὶ ἄκουσαν, τὸ λόγο τοῦ Θεοῦ, τὸν ἴδιο τὸ Θεό!

Ὁ λόγος εἶναι τὸ τιμιώτερο πού ἔχει ὁ ἄνθρωπος, ἀλλὰ ὁ λόγος στὸν καιρὸ μας ἔχει πέσει πολὺ στὴ συνείδηση τῶν ἀνθρώπων· εἶτε γιὰ πολλοὶ πού μιλᾶνε δὲν σέβονται καὶ κακοποιοῦν τὸν λόγο εἶτε γιὰ τοὺς οἱ ἄνθρωποι κατάντησαν μηχανὲς καὶ δὲν καταλαβαίνουν πιά καὶ δὲν αἰσθάνονται τὸν λόγο. Ὅλοι σχεδὸν τὸ λένε πιά καθαρὰ πὼς ὁ λόγος δὲν εἶναι τίποτα καὶ πὼς τὰ ἔργα εἶναι τὸ πᾶν. Γι' αὐτὸ καὶ ἡ Ἐκκλησία, λένε, θὰ πρέπει νὰ ἀφήσῃ τὸ κήρυγμα τοῦ λόγου, ἀκόμα δὲ καὶ τὴ θεία λατρεία, καὶ νὰ βγῆ στὸ δρόμο καὶ νὰ κἀνῃ τάχα ἔργα. Ἀλλὰ ἐμεῖς δὲν μπορέσαμε ποτὲ νὰ καταλάβωμε ποιά εἶναι αὐτὰ τὰ ἔργα πού πρέπει νὰ κἀνῃ ἡ Ἐκκλησία καὶ δὲν ξέρομε τί καλύτερο καὶ ἱερώτερο ἔργο ὑπάρχει ἀπὸ τὸν λόγο τοῦ Θεοῦ. Ὁ κόσμος δὲν πάσχει, μάλιστα σήμερα, ἀπὸ ἔλλειψη ἐργατικότητας, ἀλλὰ πεθαίνουν οἱ ἄνθρωποι, καθὼς εἶπε ἕνας νεότερος χριστιανὸς προφήτης, γιὰ τὸν δὲν ἀκοῦνε λόγον Θεοῦ. Ἄν ἦταν ἀνάγκη ἡ Ἐκκλησία, μαζί μὲ τὴν προσευχὴ καὶ τὴν διακονία τοῦ λόγου, νὰ κἀμῃ καὶ κάποια ἄλλα ἔργα, αὐτὸ ἀπὸ τὴν ἀποστολικὴ ἐποχὴ μέχρι σήμερα δὲν τὸ παρέλει-

5. Μάρκ. 2,2.

6. Μάρκ. 16,15.

7. Β΄ Τιμ. 4,2.

8. Λουκ. 1,2.

ψε ποτέ. Ἀλλά θὰ θέλαμε νὰ ρωτήσουμε· Ποιός εἶναι αὐτός ὁ λόγος, πού τόσο περιφρονεῖται καὶ τῆ θέσῃ του πρέπει νὰ τὴν πάρουν τὰ διήθεν ἔργα τῆς κοινωνικῆς χρησιμότητος; Δὲν εἶναι ὁ λόγος καὶ τὰ ἐντάλματα τῶν ἀνθρώπων. Δὲν εἶναι οἱ προχειρολογίες, οἱ φωνές ἀπὸ τὸν ἄμβωνα καὶ οἱ ἐπιτιμήσεις. Δὲν εἶναι ἡ πολιτικολογία καὶ ἡ κοινωνιολογία, πού μπήκαν στὴν Ἐκκλησία. Δὲν εἶναι ἡ ρητορεία, ἡ λογοτεχνία καὶ ἡ ρηγὴ ἠθικολογία, πού θέλουν νὰ ποῦν πῶς εἶναι τὸ κήρυγμα. Ὅλα αὐτὰ δὲν εἶναι «ὁ λόγος», ὁ λόγος τοῦ Θεοῦ, κι ἄς ἦταν τρόπος νὰ σταματήσουν καὶ τῆ θέσῃ τους νὰ τὴν πάρῃ κάποιον χρησιμώτερο ἔργο. Μὰ χρησιμώτερο ἔργο, γιατί ὁ λόγος τοῦ Θεοῦ εἶναι ἔργο, χρησιμώτερο ἔργο ἀπὸ τὸ κήρυγμα τοῦ λόγου δὲν ὑπάρχει, γιατί στὴν Ἐκκλησία τίποτα δὲν γίνεται χωρὶς τὸ θεῖο λόγο. Ὅτι ἐγίνε καὶ ὑπάρχει στὸν κόσμον ἐγίνε μὲ τὸ λόγο τοῦ Θεοῦ. Κι ὅ,τι γίνεται στὴν Ἐκκλησία γίνεται μὲ τὸ λόγο τοῦ Θεοῦ· «πᾶν τὸ γινόμενον λόγῳ γίνεται»⁹, διδάσκει ὁ ἅγιος Γρηγόριος ὁ ἐπίσκοπος Νύσσης. Κι ὁ λόγος τοῦ Θεοῦ δὲν εἶναι ἓνας ἥχος πού δονεῖ τὸν ἀέρα, ἀλλὰ εἶναι λόγος «ζῶν καὶ ἐνεργῆς»¹⁰, λόγος ἐνυπόστατος, ὁ Κύριος Ἰησοῦς Χριστός. Ὁ λόγος τοῦ Θεοῦ εἶναι Θεός.

Ξαναγυρίζουμε τώρα στὸ σημερινὸ Εὐαγγέλιο. Ἐκεῖ πού κήρυττε ὁ Ἰησοῦς Χριστός, ἔρχονται καὶ τοῦ φέρουν ἓναν παραλυτικόν, πού τὸν σήκωναν τέσσερις ἄνθρωποι. Κι ἐπειδὴ δὲν μπορούσαν ἀπὸ τὸν κόσμον νὰ τὸν πλησιάσουν, ἀνέβηκαν στὸ δῶμα, ἀνοιξαν τὴ στέγη τοῦ σπιτιοῦ στὸ μέρος πού ἦταν ὁ Ἰησοῦς Χριστός καὶ κατέβασαν μὲ σκοινιὰ τὸ φορεῖο, ἐπάνω στὸ ὅποῖο ἦταν κατάκοιτος ὁ ἄρρωστος.

Αὐτοὶ οἱ ἄνθρωποι μὲ τὴν τόση ἀποφασιστικὴν, κι ὁ ἄρρωστος κι ἐκεῖνοι πού τὸν σήκωναν, πρέπει νὰ εἶχαν πολλὴ πίστη. Ἡ πίστη δὲν μετράει τὰ πράγματα μαζί μὲ τὴ λογικὴ καὶ δὲν διστάζει· δὲν ἀποκάνει καὶ δὲν ἀπελπίζεται. Αὐτὸ πού ἐγίνε στὴν Καπερναοὺμ ἐκεῖνη τὴν ἡμέρα μνημονεύεται στὸ Εὐαγγέλιο σὰν κάτι τὸ μοναδικόν. Ὅλα τὰ φυσικὰ ἐμπόδια ἢ πίστη τὰ νικάει, κι αὐτὸ ἐννοοῦσε ὁ Ἰησοῦς Χριστός, ὅταν ἔλεγε ὅτι ἡ πίστη μετακινεῖ καὶ τὰ βουνά· «Ἀμὴν γὰρ λέγω ὑμῖν, ἐὰν ἔχητε πίστιν ὡς κόκκον σινάπεως, ἐρεῖτε τῷ ὄρει τούτῳ, μεταβῆθι ἐντεῦθεν ἐκεῖ, καὶ μεταβήσεται· καὶ οὐδὲν ἀδυνατήσῃ ὑμῖν»¹¹.

9. ΓΡΗΓΟΡΙΟΥ ΝΥΣΣΗΣ, Ἐπολογητικὸς πρὸς Πέτρον τὸν ἀδελφὸν αὐτοῦ, περὶ τῆς ἑξαήμερου. MPG 44,73.

10. Ἐβρ. 4,12.

11. Ματθ. 17, 20-21.

“Όταν ὁ Ἰησοῦς Χριστὸς εἶδε τὴν πίστη αὐτῶν τῶν ἀνθρώπων, εἶπε στὸν παραλυτικό· «Παιδί μου, εἶναι συχωρεμένες οἱ ἁμαρτίες σου». – Τί νὰ ἐννοῆ τάχα ἐδῶ ὁ λόγος τοῦ Θεοῦ; Νὰ ἐννοῆ τὴν αἰτία τῆς ἀρρώστιας τοῦ παραλυτικοῦ ἢ νὰ ἐννοῆ τὴν ἴδια τὴν ἀρρώστια; Γιατὶ ἡ ἁμαρτία εἶναι μία αἰτία κι ἓνα ἀποτέλεσμα· ἡ ἁμαρτία εἶναι μιὰ πράξη καὶ μιὰ κατάσταση. Ἄμαρταίνει ὁ ἄνθρωπος, αὐτὸ εἶναι ἡ πράξη, καὶ ἡ ἁμαρτία μένει ἀπάνω του, ψυχικὴ ὀδύνη καὶ σωματικὴ ἀλγηδόνα, αὐτὸ εἶναι ἡ κατάσταση. Τί λοιπὸν ἀπὸ τὰ δύο αὐτὰ ἐννοεῖ ὁ Ἰησοῦς Χριστός; Μπορεῖ νὰ ἐννοῆ καὶ τὰ δύο. Γιατί, καθὼς γράφει ὁ Ἀπόστολος, ὁ Ἰησοῦς Χριστὸς σώζει «εἰς τὸ παντελές»¹². σώζει ὀλοκληρωτικά, τὴν ψυχὴ καὶ τὸ σῶμα. Τὴν ψυχὴ τὴν καθαρίζει· τὸ σῶμα τὸ ἀνασταίνει. Ἀλλὰ ἀπάνω σ’ αὐτὸ ὑπάρχει πάντα ἀμφισβήτηση, καθὼς καὶ στὴν Καπερναοῦμ ἐκεῖνη τὴν ἡμέρα.

Ἦσαν ἐκεῖ καὶ κάθονταν μερικοὶ ἀπὸ τοὺς γραμματεῖς καὶ διαλογίζονταν μεταξὺ τους· «Πῶς αὐτὸς μιλάει ἔτσι, καὶ τί βλασφημίες εἶναι αὐτὲς ποὺ λέει; Ποίος μπορεῖ νὰ συγχωρῇ ἁμαρτίες παρὰ μόνο ἓνας, ὁ Θεός;»¹³.

Εἶχαν δίκιο οἱ γραμματεῖς. Τοῦ Θεοῦ μόνο εἶναι ἐξουσία καὶ δύναμη νὰ συγχωρῇ τὴν ἁμαρτία καὶ νὰ σώζη. Ἀλλὰ τοὺς γραμματεῖς βέβαια δὲν τοὺς ἐνδιέφερε τώρα νὰ φυλάξουν τάχα τὸ Θεό, ἀλλὰ νὰ κατηγορήσουν τὸν Ἰησοῦ Χριστό, ποὺ τὸν ἔβλεπαν ἓναν ἄνθρωπο. Μὰ ἐκεῖνος τώρα θὰ τοὺς δείξει πῶς εἶναι Θεός, κι αὐτὸ εἶναι ποὺ ἀπὸ δῶ καὶ πέρα τοὺς κάνει ἀναπολόγητους. Γιατὶ ὁ Ἰησοῦς Χριστὸς ὄχι μόνο θαύματα ἔκαμε ἐνώπιόν τους γιὰ νὰ πιστέψουν, ἀλλὰ καὶ σημεῖα ἔδειξε γιὰ νὰ πειθοῦν. Νὰ μὴ νομίση κανεὶς ποὺ μᾶς ἀκούει πῶς παίζομε μὲ τίς λέξεις· ἄλλο εἶναι τὸ πιστεύω κι ἄλλο εἶναι τὸ πείθομαι, κι ὅσοι παρακολουθοῦν τὸ κήρυγμα τοῦ θείου λόγου πρέπει νὰ θυμοῦνται τί εἶπαμε πολλὰς φορὲς ἀπάνω σ’ αὐτὰ τὰ δύο. Γι’ αὐτὸ τώρα δὲν θὰ ξαναποῦμε τὰ ἴδια, ἀλλὰ θὰ προχωρήσουμε στὸ Εὐαγγέλιο.

Ἀμέσως ὁ Ἰησοῦς Χριστὸς κατάλαβε μὲ τὸ πνεῦμα του πῶς τέτοια διαλογίζονται μέσα τους καὶ τοὺς εἶπε· «Τί βάζετε αὐτὰ στὸ μυαλό σας; Τί εἶναι πιὸ εὔκολο νὰ πῆς· σοῦ συχωρέθηκαν οἱ ἁμαρτίες ἢ νὰ πῆς· σῆκω ἐπάνω, πάρε τὸ κρεβάτι σου στὸν ὄμο καὶ περπάτα»;¹⁴. – Ὡς ἐδῶ ἔχομε ἓνα θαῦμα καὶ ἓνα σημεῖο. Θαῦμα εἶναι ἡ ἄφεση τῶν ἁμαρτιῶν τοῦ παραλυτικοῦ· ἓνα γεγονὸς ἐσωτερικὸ καὶ μυστικὸ, ποὺ δὲν τὸ βλέπουν τὰ μάτια, ἀλλὰ τὸ ἀκοῦμε καὶ ἡ

12. Ἐβρ. 7,25.

13. Μάρκ. 2, 7-8.

14. Μάρκ. 2, 9-10.

καρδιά μας τὸ πιστεύει. Σημεῖο εἶναι ὅτι ὁ Ἰησοῦς Χριστὸς δείχνει ὅτι μπορεῖ νὰ διαβάξῃ καὶ νὰ ξέρη τοὺς διαλογισμοὺς μας, ἓνα γεγονός δηλαδὴ ἐξωτερικό, πού διαπιστώνεται μὲ τὸ νοῦ καὶ τὶς αἰσθήσεις τοῦ ἀνθρώπου. Ἡ θεία χάρις φτάνει μέσα στὴν ψυχὴ καὶ σώζει· νὰ τὸ θαῦμα! Τὸ θεῖο Πνεῦμα ἐρευνᾷ τὰ πάντα, «ἐτάζει καρδίας καὶ νεφρούς»¹⁵ καὶ μᾶς ξεσκεπάζει τὰ κατάβαθα τοῦ ἀνθρώπου· νὰ τὸ σημεῖο!

Μὰ ἔχομε τώρα στὴ συνέχεια ἓνα σημεῖο, πιὸ φανερό καὶ πιὸ χτυπητό· ἐκεῖνο πού ζητοῦσαν ὁ παραλυτικὸς καὶ οἱ ἄνθρωποι του, δηλαδὴ τὴ σωματικὴ θεραπεία. Οἱ ἄνθρωποι μόνο αὐτὸ βλέπουν καὶ αὐτὸ θαροῦν πὼς εἶναι τὸ δύσκολο. Μὰ τὸ ἀπολύτως δύσκολο καὶ τὸ ἀδύνατο γιὰ τὸν ἄνθρωπο εἶναι τὸ πρῶτο, ἡ ἄφεση τῶν ἁμαρτιῶν, ἡ σωτηρία. Εἶχαν δίκιο οἱ γραμματεῖς· καὶ ἂν οἱ ἄνθρωποι μποροῦν καὶ κατορθῶνουν κάποια ἔργα πού φαίνονται γιὰ θαύματα, ἀλλὰ ἡ ἄφεση τῶν ἁμαρτιῶν εἶναι ἔργο μόνο τοῦ Θεοῦ. Οἱ γραμματεῖς ἀμφισβητοῦν τὸ θαῦμα καὶ ζητοῦν σημεῖο. Τὸ θαῦμα δὲν τὸ βλέπουν, μὰ καὶ τὸ σημεῖο πολλές φορές δὲν θέλουν νὰ τὸ δοῦν. «Ὅταν εἶναι ὀλοφάνερο καὶ δὲν μποροῦν νὰ τὸ ἀρνηθοῦν, ἀρνοῦνται τὴ θεϊκὴ ἐξουσία τοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ καὶ λένε· «ἐν τῷ ἄρχοντι τῶν δαιμονίων ἐκβάλλει τὰ δαιμόνια»¹⁶. Εἶναι ἀπὸ κείνη τὴ σκληροτράχηλη γενιὰ ὅπου γι' αὐτὴν γράφει ὁ Ἀπόστολος ὅτι «Ἰουδαῖοι σημεῖον αἰτοῦσι...»¹⁷, καὶ ὁ Ἰησοῦς Χριστὸς βεβαιώνει καὶ ἐννοεῖ τὴν ἀνάσταση πὼς δὲν θὰ τοὺς δοθῇ ἄλλο πιὸ μεγάλο σημεῖο ἀπὸ τὸ σημεῖο τοῦ προφήτη Ἰωνᾶ. Κανένας λαὸς δὲν εἶδε τόσα σημεῖα ὅσα οἱ Ἰουδαῖοι· καὶ ὅμως οὔτε πίστεψαν οὔτε πείσθησαν. Ἀλλὰ ἄς μὴν τοὺς ἀδικοῦμε, γιατί δὲν ξέρομε ποιό εἶναι γι' αὐτοὺς τὸ μυστήριο τοῦ Θεοῦ, καθὼς σὲ τρία ὀλόκληρα κεφάλαια τῆς πρὸς Ρωμαίους ἐπιστολῆς γράφει γι' αὐτὸ ὁ ἀπόστολος Παῦλος.

Ὁ Ἰησοῦς Χριστὸς καὶ τώρα δὲν τοὺς ἀρνεῖται τὸ σημεῖο. Μετὰ τὴν ἄφεση τῶν ἁμαρτιῶν, προχωρεῖ στὴ σωματικὴ θεραπεία, ἀφοῦ μὲ τὸ νὰ ἀποκαλύψῃ τοὺς διαλογισμοὺς τῶν γραμματέων τοὺς ἔδειξε πὼς εἶναι Θεός. Συνέχισε λοιπὸν καὶ τοὺς εἶπε· «Μάθετέ το λοιπὸν πὼς ὁ υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου ἔχει ἐξουσία νὰ συγχωρῇ ἐδῶ στὴ γῆ ἁμαρτίες». Τότε γύρισε καὶ εἶπε στὸν παραλυτικό· «Σὲ σένα τὸ λέω· σήκω ἐπάνω, πάρε τὸ κρεβάτι σου στὸν ὦμο καὶ πήγαινε στὸ σπίτι σου»¹⁸.

15. Ψαλμ. 7,10. Ἀπ. 2,23.

16. Ματθ. 9,34.

17. Α΄ Κορ. 1,22.

18. Μάρκ. 2, 10-12.

Αὐτὸς εἶναι λόγος κυριαρχικός, λόγος πού βγαίνει ἀπὸ τὸ στόμα τοῦ Θεοῦ. Ἐδῶ ὁ Ἰησοῦς Χριστὸς μιλάει μὲ ὅλη τὴν ἐξουσία τῆς θεότητος του. Ὅταν ἡμε-
ρα καὶ πατρικὰ λέει· «ἀφέωνται σοι αἱ ἁμαρτίαι σου»¹⁹, οἱ ἄνθρωποι ἀμφισβη-
τοῦν τὴν ἐξουσία του. Προστάζει λοιπὸν τώρα, γιὰ νὰ ξυπνήσουν οἱ ἀναίσθη-
τοι, γιὰτὶ πάντα οἱ ἄνθρωποι μόνο μὲ τὴν προσταγὴ καταλαβαίνουν κι αὐτὴ μό-
νο τοὺς ξυπνάει. Τὴν πατρικὴ ἡμερότητα τὴν παίρνουν γιὰ ἀδυναμία, τὴν περι-
φρονοῦν κι ἀμφισβητοῦν τὸ κῦρος τῆς. Θέλουν προσταγὴ· αὐτὴν λογαριάζουν
κι αὐτὴν ἐκτιμοῦν, γιὰτὶ πάντα οἱ ἄνθρωποι, μὲ ὅσα κι ἂν λένε, εἶναι ἀνελεύθε-
ροι. Ἡ πίστη εἶναι ἐκουσία συγκατάθεση, εἶναι ἐλευθερία· ἡ πεποίθηση εἶναι
καταναγκασμός, εἶναι δουλεία τῶν αἰσθήσεων καὶ τοῦ λογικοῦ. Κι εἶναι ἀλή-
θεια πὼς οἱ περισσότεροι ἀπὸ τοὺς ἀνθρώπους θέλομε νὰ πειθοῦμε γιὰ νὰ πι-
στέψουμε καὶ χρειάζομαστε προσταγὴ γιὰ νὰ πειθοῦμε. Στὴν Καπερναοῦμ
ἐκεῖνοι πού δὲν πίστεψαν στὸ θαῦμα εἶδαν τώρα τὰ σημεῖα καὶ δόξασαν τὸ
Θεό. Ὁ παραλυτικός στὴν προσταγὴ τοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ σηκώθηκε ἀμέσως,
πῆρε τὸ κρεβάτι του καὶ βγήκε μπροστὰ στὰ μάτια ὅλου τοῦ κόσμου, ἔτσι πού
ὄλοι νὰ τὰ ἔχουν σὰν χαμένα, νὰ δοξάζουν τὸ Θεὸ καὶ νὰ λένε· «Ποτὲ δὲν εἶδα-
με τέτοιο πρᾶγμα!»²⁰.

Στὴ σημερινὴ Κυριακὴ, δεῦτερη Κυριακὴ τῆς Μεγ. Τεσσαρακοστῆς, ἡ
Ἐκκλησία ἐορτάζει τὴ μνήμη τοῦ ἁγίου Γρηγορίου τοῦ Παλαμᾶ ἀρχιεπισκόπου
Θεσσαλονίκης. Ὁ Ἅγιος κοιμήθηκε στὶς 14 Νοεμβρίου, μὰ ἡ Ἐκκλησία ὥρισε
νὰ ἐορτάζεται ἡ μνήμη του σήμερα, σὰν συνέχεια στὴν Κυριακὴ τῆς Ὁρθοδο-
ξίας. Γιὰτὶ ὁ ἅγιος Γρηγόριος ὁ Παλαμᾶς εἶναι τῷ ὄντι «πρόμαχος τῆς Ὁρθο-
δοξίας», καθὼς τὸν ἐγκωμιάζει ὁ ἱερὸς ὑμνογράφος. Μέσα στὴ χορεία τῶν
ἁγίων Πατέρων τῆς Ἐκκλησίας ὁ Γρηγόριος ὁ Παλαμᾶς εἶναι ἀπὸ τοὺς πιὸ
γνήσιους ἐκπροσώπους τῆς ὀρθόδοξης Θεολογίας, καὶ γιὰ τὴν ἀγιότητα τοῦ βί-
ου του καὶ γιὰ τὴν ὀρθόδοξη διδασκαλία του. Ἄν θέλαμε νὰ συνδέσουμε ὅσα
εἶπαμε στὸ σημερινὸ κήρυγμα μὲ τὸ πρόσωπο καὶ τὸ ἔργο τοῦ ἁγίου Γρηγορί-
ου, θὰ λέγαμε πὼς ὁ Ἅγιος ἀγωνίστηκε γιὰ νὰ κρατήσῃ τὴν ὀρθόδοξη Θεολο-
γία στερεωμένη στὴ βάση τῆς πίστεως, ἐλεύθερη ἀπὸ τὸν καταναγκασμὸ καὶ τὴ
δουλεία τῆς λογικῆς. Θεολογία εἶναι ὁ λόγος γιὰ τὸ Θεό, καὶ γιὰ τὸ Θεὸ δὲν
μιλάμε μὲ τὴ λογικὴ καὶ δὲν μποροῦμε νὰ τὸν φτάσουμε μὲ τὴ γνώση. Μπο-
ροῦμε ἴσως νὰ ποῦμε τί δὲν εἶναι ὁ Θεός, μὰ ποτὲ δὲν μποροῦμε νὰ βεβαιώσου-

19. Μάρκ. 2,9.

20. Μάρκ. 2,12.

με τί είναι, παρεκτός απ' ό,τι μάς αποκαλύπτει εκείνος στη θεία Γραφή. Η ὀρθόδοξη Θεολογία, ἡ πίστη τῆς Ἐκκλησίας δὲν εἶναι οἱ διανοητικὲς κατασκευὲς καὶ τὰ λογικὰ σχήματα, καθὼς μάς δίδαξε στὰ νεώτερα χρόνια τὸ πνεῦμα τῆς Δύσεως. Ἡ ὀρθόδοξη Θεολογία εἶναι πείρα ἀγιωσύνης. Αὐτὴ τὴν πείρα τῆς ἀγιωσύνης κι αὐτὸ τὸ φρόνημα εἶθε νὰ ἔχουμε κι ἐμεῖς πάντα, ἀδελφοί μου, σὰν ὀρθόδοξοι χριστιανοί.

Ἄμήν.